

Kasdan sense nostàlgia

Pere Antoni Pons

Kathleen Turner

No són pocs els cineastes que, d'ençà de la dècada dels setanta, han revisitat els gèneres que inventaren —o, millor dit, dels quals n'establiren arquetípicament les pautes— els grans directors i guionistes del Hollywood dels anys 30, 40 i 50. La majoria d'aquestes revisitacions filmiques s'han fet a manera d'homenatge —homenatges sovint matisats amb el punt just d'ironia i de desmitificació, però sempre intel·lectualment conscients, artísticament explícits i sentimentalment sincers.

Un llistat forçosament breu de les nombroses pel·lícules contemporànies que s'han proposat refer o reprendre les regles dels gèneres clàssics del Hollywood daurat permet comprovar que les millors han donat uns resultats que van molt més enllà del simple exercici de nostàlgia metacinematogràfica.

Els westerns poèticament senils o elegíacs de Clint Eastwood, el tribut deliciós i mimètic que, amb *Far from Heaven* (*Lluny del cel*), va retre Todd Haynes als melodrames arravatats i llampants de Douglas Sirk, la comèdia hawksiana *What's Up, Doc?* del Peter Bogdanovich de principis dels anys 70 (quan encara no havia caigut en desgràcia), i la laboriosa i violenta recreació dels codis del gènere policíac que va fer un Curtis Hanson irrepetiblement pletòric a *L.A. Confidential* es mereixen el qualificatiu innegociable d'obres mestres, i a més a més configuren un catàleg artístic d'una qualitat equiparable a les reelaboracions meninesques de Picasso o als retrats del Papa Innocenci X de Francis Bacon (Velázquez passat pel turmix crispat de la modernitat tumultuosa).

Un dels directors que ha reaprofitat d'una manera més brillant i alhora més fidel els codis dels gèneres clàssics és l'injustament infravalorat Lawrence Kasdan, autor dels guions de *Star Wars: Empire Strikes Back* (*L'imperi Contraataca*) i de *Raiders of*

the Lost Ark (*A la recerca de l'Arca perduda*) —la qual cosa bastaria per estampar en lletres d'or el seu nom en la Història del Cinema. En la seva faceta com a director, Kasdan ha realitzat dos films que dialoguen deliberadament i de tu a tu amb el cinema clàssic. Aquests dos films són *Silverado*, de l'any 1985, un western que oscil·la entre l'èpica i l'humor, i especialment *Body Heat* (*Foc al cos*), de l'any 1981, que recrea —fil per randa i sense subversions modernes— els codis del cinema negre.

Protagonitzada per William Hurt i per Kathleen Turner i escrita pel mateix director, *Body Heat* presenta tots els ingredients amb què Howard Hawks (*The Big Sleep*), John Huston (*The Maltese Falcon*), Billy Wilder (*Double Indemnity*), Otto Preminger (*Laura*) o Fritz Lang (*The Woman in the Window*) van crear alguns dels títols cabdals del gènere.

Aquests ingredients inclouen un personatge temerari, rude i cínic però superat per les circumstàncies, una *femme fatale* sumptuosa i viperina (tan bella com perillosa, tan fascinant com mortal), una intriga perfectament enrevessada, i una atmosfera moral de feixuga i infecciosa corrupció, en què els sentiments elevats i les bones intencions són metòdicament atropellats i destrossats pels interessos tèrbols i les baixes passions. Significativament, les úniques traïcions o llicències que Kasdan es permet en el seu film són aquelles que reforcen l'essència nociva o inquietant del gènere, però que els seus predecessors no es pogueren permetre a causa de la censura i l'estricta moral de l'època: la sexualitat tòrrida i un final infeliç.

Poques pel·lícules demostren tan clarament com *Body Heat* de Lawrence Kasdan que, en mans d'un creador intel·ligent i d'envergadura, la revisitació d'un gènere clàssic no és un exercici de nostàlgia, sinó un homenatge virtuós i extraordinàriament fructífer. ■